

РЕШЕНИЕ

№ 1569

гр. София, 16.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-23 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи февруари през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: Божана Желязкова

при участието на секретаря Ива Ат. Иванова като разгледа докладваното от Божана Желязкова Гражданско дело № 20221100100430 по описа за 2022 година

Предявен е частичен иск с правно основание чл. 45 ЗЗД за заплащане на обезщетение за причинени неимуществени вреди в размер на 50 000 лв., част от вземане в общ размер на 100 000 лв., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане.

ИЩЕЦЪТ- К. Г. А., ЕГН:*****, чрез адв. Т. Г. – САК, твърди, че в периода между 07-10.09.2021г. е станал обект на публично злепоставяне пред неограничен кръг от лица чрез изнесена от ответника невярна информация, клевети и обидни квалификации по отношение на личността му. Навежда, че посредством направените от ответника изявления са изречени редица лъжливи и компрометиращи твърдения по негов адрес с цел да бъдат заблудени българските граждани, да бъде дискредитиран пред обществото и най-вече да бъде опетнено името му. Сочи, че на 07.09.2021г. в предаването „Денят на живо“ по Нова телевизия с водещ Н.А. г-н К., в качеството му на служебен министър на здравеопазването, заявява следното: „70 млн. са натрупани дългове под управлението на К. А.. 70 млн. лв, 28 млн. лв. са просрочени с лихви от 20-30% годишни лихви. Знаете ли, това са пари от мащаба на парите, които плащаме за първа линия на Спешна помощ за една година. Добре, сега правителството кое да плати - дълговете на А. или парите на първа линия на спешните медици?... Аз казах, че ще настоявам пред ръководството на Александровска болница да заведе регресен иск към предишните ръководства за така натрупаните дългове. Защото те не могат да бъдат обяснени просто с икономическата ситуация в страната или с Националния рамков договор. Вижте сами, имате договор с една фирма-доставчик. Тази фирма- доставчик е предвидила в договора, ако не изплатите навреме наказателна лихва от 5%, да речем. Говоря, давам сега примерът е важен, оставете числата. А К. А. договаря

разсрочване. Вместо да договори разсрочено плащане, каквато е търговската практика. Когато договаряш разсрочване, кредиторът ти има интерес дори да намали наказателната лихва, за да си вземе парите. Той иначе не може да ги получи. Тук се случва обратното - разсрочваш и се договаряш да плащаш не 5% наказателна лихва, а 25% наказателна лихва. Е, добре, за какво ти е такова разсрочване? Че ти по-добре си остани на 5-те процента, които имаш по договор. Защо се договаряш да плащаш, в свой ущърб се договаряш. Мислите ли, че това е станало случайно или от незнание. Аз се съмнявам. Съмнявам се и затова смятам, че освен да се предяви иск към тях, правоохранителните органи също трябва да се поинтересуват как са правени тези разсрочвания, защото това са парите на всички данъкоплатци. “

Ищецът намира, че с така направеното изказване, ответникът по недопустим начин и целенасочено е разпространил неверни и унизителни факти, като посредством тях му приписва извършването на престъпление, присвояване на големи стойности публични средства. Така ответникът е накърнил честта и достойнството му, дискредитирал го е пред обществото и публично го е злепоставил.

Ищецът излага, че на същата дата 07.09.2021Г., в кулоарите на Народното събрание и пред редица медии, ответникът заявява и следното: *„Преди години са натрупани огромни дългове... Защото смятам, че цялото общество трябва да бъде запознато с тези проблеми и с тези въпроси и защото смятам, че Разбира се, че има. Той е подписал повечето от тези договори и защото смятам, че човек, когато търси отговорност първо трябва да погледне себе си и какво е правил... Това е състоянието на болницата. До това състояние е докарана най-старата, Александровска болница в страната, първата болница, която е установена, болницата, която символизира у нас въобще болничната помощ... Отговорността за това нещо е на г-н А. и на правителството на ГЕРБ, което го е назначило за директор и не е контролирало начина, по който е управлявал болницата. Безогледно се е харчело пари, трупани са дългове. Разбира се, че ще бъде сезирана. Нещо повече обаче ви казвам, че настоявам Съвета на директорите, сегашния съвет на директорите да предяви регресен иск към предишните ръководители, които са допуснали подобно разпарчетосване... “*

Заявява, че чрез направените публични твърдения, ответникът отново му е приписал извършването на престъпление, като е изложил неверния факт, че като изпълнителен директор на болницата той е натрупал огромни дългове, разпарчетосал е болницата, безхаберно е харчел пари и затова трябва да се сезира Прокуратурата на Република България. Намира, че с изказването на ответника се внушава в обществото идеята, че именно той като изпълнителен директор едва ли не е поставил в риск съществуването на самото болнично заведение. Твърди, че с посоченото изявление са засегнати по недопустим начин честта и достойнството му и е накърнено доброто му име в обществото.

Ищецът навежда, че противоправното поведение на ответника е продължило и на 10.09.2021г., когато в предаването „Лице в лице“ по БТВ, с водещ Ц.Р., г-н К. прави следното изявление: *„Нямам лични взаимоотношения с А. - първо. Второ, А. да внимава като се*

качва по стълбите, да не се спъне, защото на лъжата краката са къси. Той никога не е бил работодател на съпругата ми. Никога нейната заплата не е зависила от него. Никога. Това е опит да се отклони вниманието от поразилите, които е направил в самата болница. 70 млн. е натрупал дългове за четири години, когато е бил управител на тази болница. За да си представите за какво става дума - 100 млн. е актуализацията на бюджета, за който се карат три дена в парламента, 70 млн, са дълговете на Александровска болница, 35 млн. от тях са в просрочие, с договорени от него лихви - 15-20% над основния лихвен процент трябва да плащат. Тази болница А. я е докарал до фалит. Има покриви, които текат, прекъснати канализация, водопроводи, цялата е разкопана вътре. Тя е в катастрофално състояние. Кой ще плати тези пари?

Знаете ли, че това са парите, които ние плащаме за първа линия за спешната помощ за една година? Такъв е мащабът на дълговете, които са натрупани. Това е картинката там, това е ситуацията. В такова състояние е оставена, сега ние там трябва да лекуваме Ковид болни и да осигурим възможността, кислород, лекарства, заплати на персонала... Констатациите за дълговете са констатирани от всички, които са проверили болницата. Констатациите за нарушение при обществени поръчки, които ги публикувахме, за т. нар. затворени обществени поръчки, са безспорни, всички са ги констатирани. Дали прокурорът намира основание да повдигне обвинение или не, това е друг въпрос. Затова не може да бъде виновен никой. Прокуратурата затова е прокуратура, да преценява. Но това са фактите и по тях няма спор. Болницата е докарана до състояние на фалит. Всеки един от кредиторите може да я обяви в несъстоятелност, когато поиска, прокурорът, между другото, също може да поиска обявяването в несъстоятелност. В това положение е докарана първата голяма болница в нашата страна..... Аз съм назначил нов съвет на директорите. Хора, които имат капацитета да управляват тази болница. Знаем, че правят всичко възможно, за да запазят болницата, да я съхранят и да се опитат да я изведат от тази тежка ситуация, в която е изпаднала. И аз ги подкрепям в това нещо. Но хората, които се страхуват и които се притесняват, нека да отправят страховете, притесненията и гнева си даже, към този, който я е съсипал - г-н К. А..“.

Ищецът намира, че с направеното изявление ответникът публично и напълно неоснователно го е обвинил в извършване на редица престъпления като е внушил в обществото, че той, в качеството си на изпълнителен директор на болницата, е натрупал дългове на болницата в размер на 70 млн.лв. за четири години и че именно той я е довел до катастрофално състояние и фалит. Освен това изказването е направено в периода на четвъртата вълна от пандемията с Ковид-19, като така е внушил на обществото, че именно той е отговорен за това, че в болницата има покриви, които текат, прекъснати канализации, водопроводи и цялата е разкопана отвътре и предвид това състояние на нещата е трудно да се осигури необходимото за лечение на болните от Ковид и се поставя в опасност живота и здравето на пациентите. Едновременно с това, ответникът в качеството на служебен министър е отправил апел към гражданите, да насочат страховете и гнева си към него, той като именно той е съсипал Александровска болница, като така публично е подбудил обществото към

омраза и злост срещу него.

С оглед изложеното ищецът намира, че ответникът, с всяко едно от описаните горе изказвания, е изложил неверни, клеветнически факти за него, които освен това са оскърбителни. В процесните интервюта той бил квалифициран като човек, лекар и политик с нисък морал, приписани са му тежки умишлени престъпления, които са с висока обществена опасност и са силно укорими от обществото. Намира, че всичко това е направено именно с цел да бъде накърнено доброто му име в обществото, като политик и професионалист.

Твърди, че поведението на ответника е довело до възникване у него на стрес и притеснения. Чувствал се публично унижен и се страхувал, че въпреки че целият му съзнателен живот е преминал в усилия да служи за опазването на човешкия живот и здраве като хирург, професор и дългогодишен директор на Александровска болница и министър на здравеопазването във време на световна пандемия, хората ще повярват на така широко разпространяваните неистини. В тази връзка излага, че изявленията на ответника са намерили изключително широк отзвук в обществото и са били публикувани и в редица други медии: www.dariknews.bg -статия със заглавие „К.: Безогледно са трупани дългове в Александровска, болницата е пред фалит.“; www.news.bg - статия от 07.09.2021г. със заглавие „Александровска болница пред фалит и в най-тежко състояние.“; www.monitor.bg - статия от 07.09.2021г. със заглавие „К. за Александровска: Болницата е докарана до фалит (ОБНОВЕНА).“; www.tvevropa.bg - статия от 07.09.2021г. със заглавие „Остра схватка между С. К. и К. А. заради Александровска болница.“; www.nova.bg - статия от 07.09.2021г. със заглавие „Пореден скандал около Александровска болница (ОБЗОР).“; www.novinite.bg - статия от 10.09.2021Г. със заглавие „С. К.: К. А. загроби Александровска болница със 70 милиона, гневът да е към него.“; ww.bgonair.bg - статия от 07.09.2021г. със заглавие „Александровска болница натрупала десетки милиони задължения заради К. А.“; www.mediapool.bg - статия от 07.09.2021г. със заглавие „Загуба за милиони и „затворени“ поръчки в Александровска болница при К. А.“; www.politika.bg - статия от 07.09.2021г. със заглавие „С. К.: Александровска болница е докарана до фалит, отговорността е на К. А.“; www.dnes.be - статия от 07.09.2021г. със заглавие „Казусът с „Александровска болница“: 52 млн. лв. са задълженията.“; www.novini.ba - статия от 07.09.2021г. със заглавие „К.: Александровска болница е разпарчетосана при А., прокуратурата ще бъде сезирана.“; www.fakti.ba - статия от 11.09.2021г. със заглавие „К.: А. докара до фалит Александровска.“; www.banes.ba -статия от 07.09.2021г. със заглавие „К. - А. и дълга на Александровска.“; www.news.lex.ba - статия от 08.09.2021г. със заглавие „МЗ сезира прокуратурата заради дългове на Александровска.“; www.boulevardbularia.ba - статия със заглавие „МЗ: К. А. е увеличил дълга на „Александровска“ с просрочия с 25% лихва.“;

Намира, че справедливото обезщетение за причинените му душевни страдания е в размер на 100 000 лв., от които в настоящето производство предявява 50 000 лв., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане. Претендира разноски за производството.

ОТВЕТНИКЪТ – С. Т. К., чрез адв. Г. А. оспорва иска по основание и размер. Твърди, че проблемите със състоянието на Александровка болница при управлението на ищеца са съществували и са били известни в професионалната му среда и в публичното пространство много преди той да направи процесните изявления. Предвид това счита, че последните не съставляват първи източник на разпространение на тази информация и съответно не са основание да се ангажира отговорността му по реда на чл. 45 ЗЗД. Навежда, че изявленията му касаят обективно установени чрез множество проверки и журналистически разследвания и публикации обстоятелства и същите отговарят на обективната истина, поради което не са клеветнически. Отделно от това твърди, че ищецът неправилно тълкува направените изказвания и възприема съдържанието им извън контекста на цялостно изнесената информация. Твърди, че изявленията съставляват оценка, прогноза или просто коментар на факти, а не твърдения за обективно настъпили такива, както погрешно ги възприема ищецът. В тази връзка оспорва процесните изявления да съставляват поведение с цел да се урони престижа и доброто име на ищеца. Оспорва и настъпването на твърдените с исковата молба вреди, както и наличието на пряка причинно-следствена връзка между евентуални такива и процесните изявления. Представя писмени доказателства и прави доказателствени искания.

Съдът, като обсъди направените доводи и прецени събраните по делото доказателства съобразно разпоредбата на чл.235 от ГПК, намира за установено следното:

В исковата молба ищецът представя копия от печатни материали, относими към иска:

www.dariknews.bg — статия със заглавие „К.: Безогледно са трупани дългове в Александровска. болницата е пред фалит.“;

www.news.bg - статия от 07.09.2021г. със заглавие „Александровска болница - пред фалит и в най-тежко състояние.“;

www.monitor.bg - статия от 07.09.2021г. със заглавие „К. за Александровска: Болницата е докарана до фалит (ОБНОВЕНА).“;

www.tvevropa.bg - статия от 07.09.2021 г. със заглавие „Остра схватка между С. К. и К. А. заради Александровска болница.“;

www.nova.bg - статия от 07.09.2021г. със заглавие „Пореден скандал около Александровска болница (ОБЗОР).“;

www.novinite.bg - статия от 10.09.2021г. със заглавие „С. К.: К. А. загуби Александровска болница със 70 милиона, гневът да е към него.“;

www.bgonair.bg - статия от 07.09.2021г. със заглавие „Александровска болница натрупала десетки милиони задължения заради К. А..“;

www.mediapool.bg - статия от 07.09.2021г. със заглавие „Загуба за милиони и „затворени“ поръчки в Александровска болница при К. А..“;

- www.politika.bg - статия от 07.09.2021 г. със заглавие „С. К.: Александровска болница е докара до фалит, отговорността е на К. А..“;

www.dnes.bg - статия от 07.09.2021г. със заглавие „Казусът с „Александровска болница“: 52 млн. лв. са задълженията.“;

www.novini.bg - статия от 07.09.2021г. със заглавие „К.: Александровска болница е разпарчетосана при А., прокуратурата ще бъде сезирана.“;

www.fakti.bg - статия от 11.09.2021 г. със заглавие „К.: А. докара до фалит Александровска.“;

www.bgnes.bg - статия от 07.09.2021г. със заглавие „К. - А. и дълга на Александровска.“;

www.news.lex.bg - статия от 08.09.2021г. със заглавие „МЗ сезира прокуратурата заради дългове на Александровска.“;

www.boulevardbulgaria.bg - статия със заглавие „МЗ: К. А. е увеличил дълга на „Александровска“ с просрочил с 25% лихва.“.

С исковата молба е представен електронния носител от „Медия Зуум“ ООД, съдържащ запис на 3 броя интервюта, дадени от ответника С. К. в качеството му на служебен министър на здравеопазването в предаването „Денят на живо“ по Нова телевизия, с водеща Н.А. от 07.09.2021г.; интервю, дадено в кулоарите на Народното събрание на 07.09.2021 г. и предаването „Лице в лице“ по БТВ с водеща Ц.Р. от дата 10.09.2021 г.

В тази връзка е допусната по делото СТЕ, според заключението на която, неоспорено от страните, осъщественият оглед и изследване на оптичен носител на информация установява годни за анализ файлове с имена както следва:

„07-09-novanews-katsarov.mp4“ съдържа откъс от предаването „Денят на живо“ излъчено по Нова телевизия, с Водеща Н.А. от 07.09.2021 г. и продължителност 32 минути и 45 секунди.

„Facebook-katsarov.mp4“ съдържа интервю, дадено от д-р С. К. в кулоарите на Народното събрание на 07.09.2021 г.,

публикувано във Фейсбук с продължителност 1 минута и 50 секунди;

„2757-2021-09-10-0001.tr4“ съдържа предаването „Лице в лице“ по БТВ с водеща Ц.Р., излъчено на 10.09.2021 г. с продължителност 18 минути и 53 секунди. Същите представляват аудио-визуални записи с участието на Министъра ма здравеопазването г-н С. К. и журналисти. Изследваните свойства на файловете, метаданните на файловете, както и извършеният сравнителен анализ със записи от интернет платформите „nova.bg“, „novini.bg“, „facebook.com“, „youtube.com“, „vbox7.com“ и „btvnovinite.bg“, дават основание да се твърди, че записите са автентични.

По делото е представен и приет като писмено доказателство публикувания по партидата на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД в Търговския регистър Финансов отчет за 2012г. От посочения финансов отчет за 2012г. е видно, че лечебното заведение има натрупана счетоводна загуба от 29 260 000 лева. Посочено е в отчета следното: „Параграф за обръщане на внимание към 31.12.2012г. чистата стойност на имуществото на дружеството по чл.247а от Търговския закон е под размера на вписания капитал и дружеството попада в презумпцията на чл.252, ал.1, т.5 от Търговския закон“. С това писмено доказателство се установява, че предвид разпоредбата на чл. 252, ал. 1, т. 5 ТЗ, според който, „когато чистата

стойност на имуществото на дружеството по чл. 247а, ал. 2 спадне под размера на вписания капитал; ако в срок една година общото събрание не вземе решение за намаляване на капитала, за преобразуване или прекратяване, дружеството се прекратява по реда на т. 4;" , ищецът К. А. е поел управлението на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД през 2013г. в състояние на декапитализация, с натрупани счетоводни загуби от почти 30 милиона лева.

Представено и прието по делото е **Постановление за прекратяване на наказателно производство от 13.10.2023г, по ДП № 703/2022г. по описа на СО на СГП, пр.пр. № 16396/2022г. по описа на СГП.** От същото се установява, че е образувано досъдебно производство на основание чл.212, ал.1 НПК на 15.12.2022г. по реда на чл.212, ал.1 НПК за това, че в периода от 2013г. до 2020г. (периодът, в който ищецът А. е бил изпълнителен директор на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД) в гр. София, в качеството си на длъжностно лице по смисъла на чл.93, т.1, б „б“ НК - директор на УМБАЛ „Александровска“, нарушил или не изпълнил служебните си задължения, или превишил властта или правата си с цел да набави за себе си или друго облага и от това могат да настъпят немаловажни вредни последици, престъпление по чл.282, ал.1 НК. В мотивите на постановлението прокуратурата посочва, че „с оглед събраните доказателства (приобщените към досъдебното производство документи и проведени разпити), липсват от обективна и субективна страна признаци за извършено престъпление по чл.282, ал.1 НК“, поради което е прекратила наказателното производство на основание чл. 199 и чл.243, ал. 1, т. 1 НПК.

Като писмени доказателства, **Доклад № ДИД1-СФ-30/13.12.2019г.; Доклад № ДИД1- СФ- 3/05.03.2021 г.; Доклад № ДИД1- СФ- 18/25.08.2021г. на Агенцията за държавна финансова инспекция,** чиито изводи са, че няма установени никакви административни нарушения; не са открити индикатори за измама; и няма установени виновно причинени вреди на капитала на лечебното заведение.

Видно от приетия по делото **Одитен доклад № 17/21.05.2021 г. на Звено „Вътрешен одит“ на Министерството на здравеопазването, обхващащ периода 01.01.2019г. - 30.04.2021г.** изводите са същите.

Представено от ответника е **писмо от Народно събрание от 30.06.2022 година,** в което е посочено, че на заседание на Временната комисия по проверка за установяване злоупотреби и нарушения при разходване на средства от Министерски съвет, министерствата, държавните органи, държавни предприятия и дружества с повече от 50 на сто държавно участие през последните 10 години в Четиридесет и петото Народно събрание не са обсъждани статуса и дейността на Александровска болница – София. Временна комисия не е внасяла доклад за дейността си по време на мандата на Четиридесет и петото Народно събрание.

Събрани са и гласни доказателства.

Свидетелят на ищеца Д.Е.С. сочи, че познава професор А. от почти 10 години. В последните години работят заедно на почти ежедневна основа, били са министри в общо правителство, след това народни представители, седят заедно един до друг в Народното събрание, много

близки приятелски отношения имат, включително и приятелски отношения със семействата си. Известно ѝ е ответникът С. К. от поста на служебен министър на здравеопазването в публичното пространство да е изричал, че ищецът К. А. в периода, в който е бил изпълнителен директор на Александровска болница, е извършвал нередности. Изтъква, че такива изявления на доктор К. били направени и в кулоарите на Народното събрание, и в негови телевизионни изяви – в интервюта. Изявленията били в стил и тон на злонамереност и на това, че професор А. е оставил болницата в изключително лошо състояние, че тя е в състояние на много дългове, задължения, на практически фалит, на това, че едва ли не не може да бъде получавано адекватно обслужване в болницата. Твърди, че изявленията на доктор К. по отношение на професор А. били изключително шокиращи, били скандални, били свързани с това, че са извършвани нередности в Александровска болница, че болницата на практика почти не може да функционира, затруднена е. По памет си спомня дори, че било направено сравнение, че задълженията на болницата са в такъв размер, че трябва да бъдат лишени медиците от Спешна помощ от възнаграждения. Изявлението било направено по „Нова телевизия“ и в кулоарите на Парламента, но поради своята скандалност от казаното, и то от длъжностно лице, то било отразено от редица други медии, така че обхвата на практика на това послание, от страна на доктор К., било с много широк отзвук, практически в цялата страна. Твърди, че професор А. бил изключително огорчен от това. Първоначално изразил възмущение, в последствие обаче, предвид факта, че тези изявления достигнали до толкова много хора, той непрекъснато получавал въпроси от свои пациенти, от симпатизанти, хора, които се интересували какво се е случило, питали дали е така, дали е вярно, били възмутени, включително и непознати хора, когато са ходили заедно по улицата му крещали в лицето: „крадец, ти открадна от здравеопазването, как може да крадеш от здравето на хората“. Във всички тези случаи той се чувствал изключително зле, защото той е лекар, който е отдал своя живот на пациентите и подобни изявления със сигурност накърнявали не само доброто му име, но и му пречели на неговия личен живот, в смисъл, че той бил депресиран, бил в състояние, в което се чувствал уязвим. Изтъква, че ищецът у е изключително чувствителен човек и го преживявал изключително тревожно и сериозно. Споделял ѝ е, че не се чувства добре, имал високо кръвно в този период, той по принцип взимал лекарства за високо кръвно, но в този период му се наложило да увеличи лекарствата, които взимал. Сочил, че е заемала длъжността министър и е носила управленска отговорност. В този смисъл е напълно наясно, че когато се говори за управленска отговорност, доста често това не може да бъде винаги самата истина, напротив, политиците често злоупотребяват в публичните си изяви с различни пропагандаторски тези, каквато в случая вероятно била и тази, абсолютно убедена е, че, ако съществуват каквито и да било финансови затруднения в Александровска болница, те не се дължат на лошо управление, а на редица системни проблеми, които би трябвало един министър на здравеопазването да решава, а не да търси начин, по който да вменява вина и да руши доверието в здравната система. Счита, че със сигурност ищецът не е превъзмогнал към днешна дата тази обида, най- малкото защото той продължава да получава запитвания по тази тема, включително и тя самата в качеството си на народен представител е получавала такива запитвания от

граждани в приемната си, дали е вярна изнесената информация за това, че е имало злоупотреби в Александровска болница и вярно ли е, че това, което е изнесено в публичното пространство, е застрашило живота и здравето на пациентите в болницата. Сочи, че и на самата нея дори до ден днешен ѝ се налага да опровергава тези твърдения. Много ясно било казано от ответника К., че болницата е оставена в изключително тежко състояние, че тя е в състояние на практически фалит и че в този смисъл болните от Ковид, техният живот и здраве са застрашени да се лекуват в болница с такива условия и в такова състояние. Това бил смисълът на изнесеното от доктор К.. В случая говори за това какво е внушението, което е направено, и за начина, по който се подхождало. Думите на д-р К. били цитирани и широко интерпретирани от медиите във всички възможни форми и дори ако предположи, че е имало някаква погрешна интерпретация, те никога не са чули опровержение за такава интерпретация. Преди това изявление на доктор К. никой не го е наричал крадец, не е обиждал ищеца, напротив, точно обратното. Била свидетел на това ежедневно как хората са се обръщали към него с молба за преглед, за съвет и за услуга. Името му и в момента е добро. Въпросът е, че в случая изявлението, което било направено, му нанесло доста сериозни щети, които му причинили изключително сериозен емоционален стрес и ситуация, в която той много трудно можел да овладее, особено в един момент, в който политическата обстановка била доста чувствителна и ходенето по улиците било свързано с това хората непрекъснато да задават въпроси, които не отговаряли на истината. Доколкото ѝ е известно ищецът и ответникът се познават, имали са професионални контакти. Не ѝ е известно да са имали конфликти, които да са причината за едно подобно изявление, по скоро смята, че това е въпрос на политическо изявление от страна на доктор К. и опит може би да си направи по някакъв начин образ върху гърба на професор А..

Свидетелят на ищеца А.В.А. също твърди, че познава много добре ищеца. Познава го от 2019 г., а след 2019 г. в по-близки приятелски и колегиални отношения, когато станал министър на здравеопазването, тъй като по същото време в 44-то Народно събрание тя бях председател на Комисията по правни въпроси и приели едно извънредно законодателство във връзка пандемията Ковид-19. Контактите ѝ с ищеца А. са ежедневни. Известно ѝ е как ответникът К. в кулоарите на Народното събрание публично пред всички медии заявил и обвинил д-р А., че Александровска болница е със задължения почти 70 милиона лева, благодарение на лошото управление на професор А., на неговите злоупотреби, далавери, всъщност и много по-лоши думи употребил. Малко по-късно той бил гост в предаването на Н.А. в „Нова нюз“, употребил още по-лоши думи, като казал, че всъщност призовава хората, че болницата е разпарчетосана, точно тази дума използвал в предаването на „Нова нюз“, разпарчетосана, „сега всъщност тези пари, които са откраднати и са довели до това разкрепостяване на болницата, следва да се дадат на медиците на първа линия, с какво да ги дадат, нямат средства, нямат пари“ и т.н. За нея е изключително арогантно и некоректно отношение. Смята, че един служебен министър не може да каже дали това отговоря на обективната истина. Има си органи, има прокуратура, има следствени органи, които доказват, има си съд, който решава, за какво е тогава съда, ако един служебен министър, който има функциите само за да провежда честни прозрачни избори, нищо друго, следва в кулоарите да излезе и да

злепостави авторитета на един човек. На следващия ден, още в сряда, в редовно заседание на Народното събрание, колегите започнали да го обиждат, да го нападат, да го наричат убиец, тъй като той използвал малко по-късно - три дни след това, в предаването на госпожа Ризова той използвал още по-арогантни думи. Призовал да го линчуват българските граждани, тъй като той е предизвикал затварянето на Александровска болница, „това ще доведе до затварянето на самата болница“, което и до днес не се е случило. Колеги от опозицията го линчували, от останалите парламентарни групи. Започнали да го обиждат в кулоарите, в самата зала. Започнали да го наричат убиец, крадец, с тези думи. Той изключително много се разстроил, преживял огромен психически и емоционален срив. Сочил, че са почти ежедневно заедно. Ищецът започнал да вдига високо кръвно. Познава го като изключителен лекар, хирург, който се отзовава 24 часа, друг такъв лекар не познава в живота си. Човек, който и през нощта да имате нужда от помощ, и през нощта си вдига телефона. Разстроил се изключително много, той психически не бил същият човек, който познавала. Чувствал се обиден. Човек, който е градил авторитета си години наред, доказал се е пред обществото, пред семейството си, пред приятелите си, пред близките си, той се чувствал унижен и обиден за неща, които много лесно може да хвърлиш в публичното пространство, но накР. да не се окажат верни. Тя самата не е повярвала, тъй като се занимава с политика повече от 10 години и знае за какво става въпрос. Счита, че с тези изявления д-р К. се е стремил да унижи д-р А. и да го злепостави, да му орони авторитета и престижа. За нея самото му поведение и начина, по който професор К. се държал, е недопустимо, защото не може с лека ръка да оронваш така и да обиждаш човек, да твърдиш неверни данни, неверни факти и обстоятелства. Към днешна дата д-р А. не е превъзмогнал обидата от така изречените твърдения от К.. В момента, в който заговорят по казуса и за случая, моментално го вижда, че всъщност е оставило лоши следи и трайни последици от това. Не знае М.М. през 2021 г. да е повдигнала въпроса за състоянието на Александровска болница, въпреки че е участвала в комисията на М.М., но не, за Александровска болница не е чувала, Може и да е отправяла, но аз не е присъствала и не е запозната. Не познава д-р А.О., един от тримата членове на съвета на директорите на Александровска болница, не знае кога е поставил въпрос за икономическото състояние на болницата, но смята, че, ако въпросният лекар е поставил подобен въпрос, ролята на служебния министър именно е да го изрече от трибуната на Народното събрание, да постави този конкретен въпрос, ако е имало проблем, от където му е мястото - от трибуната. От служебния министър този въпрос въобще не е поставен.

-
-
-
-

Свидетелят на ответника А. Г. А. сочи, че от юли 2021г. до октомври 2022 г. е бил

изпълнителен директор на Александровка болница. Изпълнителен директор на Александровска болница преди него е бил професор Б.. Принципалът на дружеството Министерство на здравеопазването извършил смяна на съвета на директорите. Не може да каже в кой момент М.М. и доктор О. обявили, че съществуват проблем, свързани с финансовото състояние на Александровска болница. Може да каже, че от доктор О. има информация, която той му е споделил, за начина, по който са протичали някои от заседанията на съвета на директорите, в който той е бил член. Финансовото състояние, което е заварил, било сериозно, тежко финансово състояние, в смисъл, че дружеството имало натрупани загуби в годините, които към кР. на шестмесечието на 2021 г. възлизали, по спомени, някъде над 65 милиона. Това са счетоводни загуби с натрупване. Тези счетоводни загуби с натрупване са започнали от 2013 г., 2012 г. е била без загуби. През 2012 г. мисли, че е бил академик Трайков. През 2012 г. със сигурност е нямало счетоводна загуба, поне такива са спомените му от данните от документите. В различните години е бил различен размерът на загубите, между два и половина милиона до към шест и половина милиона загуби. В смисъл разходите са надвишавали приходите в тези години, в първото полугодие на 2021 г. имало намаление на темпа на нарастване, но не се дължали на никакви оздравителни мерки, а по скоро на предоговаряне на някои от просрочените задължение към доставчици. Решение за предоговаряне се взимали от предишните изпълнителни директори. Имало такива договори. Такива договори имало и от периодите преди 2021 г., но имало такива предоговорени дати на падежи. Преди 2021г. изпълнителен директор е бил професор А.. Професор Б. мисли, че е бил за малко. Това, което му направило много силно впечатление е, че към кР. на първото тримесечие, примерно на 2021 г., просрочените задължения, по памет, по отчетите били осем милиона, а към кР. на второто тримесечие вече били двадесет и осем милиона, което означава, че за три месеца, не допуска да са натрупани двадесет милиона задължения, това се дължи на изтичане на падежите. Основните причини се дължат на разликата между приходите и разходите. Когато разходите надхвърлят приходите от основна дейност се получават. На практика начинът да бъдат намалени разходите е оптимизиране на работните процеси, реструктуриране на работата на цялата болница, преглед на материалните запаси и т.н., тоест такива мерки били предприети след встъпване на нтехния съвет на директорите. След като били предприети тези мерки започнала тенденция на намаляване темпа на нарастване на дълга. В последните четири години преди 7 септември 2021 г., последните четири години са били натрупани дългове в размер на 70 милиона, всъщност става дума за счетоводни загуби с натрупване, което е финансов резултат, а иначе задълженията са друг показател. Болницата има много сгради, като една част от сградите са в сравнително добро състояние, някои от клиниките са наистина в добро състояние, но има такива, които са в много тежко състояние, те и към този момент вероятно са така. Една от тези клиники е Клиниката по пропедейтика, която е стара сграда, строена в деветнадесети век още, и в която било очевидно, че някои от частите ѝ са ремонтирани на времето, но голямата част били в изключително тежко състояние. Имало извършвани ремонти, включително на покривите, които по оценка тогава на експертите от Отдел „Материална техническа база“ са извършени некачествено и са в недобро състояние. Също в двора имало поредица от аварии,

които кампанийно били отстранявани. Тези разходите увеличавали дълга. Въпросът е на мерки за оптимизиране на тези разходи, така че те да не надвишават приходите и да не трупат нови загуби. Свидетелят сочи, че тук няма никакъв спор за това, че има необходимост и тези разходи е трябвало да се направят. Тук става дума за финансов резултат, който илюстрира цялостната дейност на болницата. Ремонтите е само един от елементите. В този период от време е настъпила тази амортизация на сгради, на покриви, на канализации, и това е обусловило тази нужда от ремонти и увеличаване на дълга. Увеличението на дълга се дължи на комплекс от причини, защото тези ремонти са за сметка на капиталови разходи, които са отпускани целево от Министерство на здравеопазването. Увеличението на задълженията и формирането на негативни финансови резултати всъщност се дължи на цялостната дейност на болницата - на неефективни работни процеси, на договори. Управителните органи на търговското дружество са длъжни да информират и съвета на директорите, и принципала министъра на здравеопазването. Извършени са анализи на състоянието, на базата на тях били идентифицирани проблеми, предприети били мерки, разработени оздравителни мерки. Една част от тях били започнати, но всъщност неговото участие било малко повече от година и половина като изпълнителен директор. Към този момент министър бил доктор С. К.. Докладвал всичко на него. В този доклад не е употребявал такива категории като виновен. Посочили са това, което е установено при анализите, там, където е имало някакви съмнения за други нередности, са сезирани други органи-Агенция за държавна финансова инспекция (АДФИ). За този дълг винаги причините са комплексни. Били поръчали на външни експерти един по-задълбочен анализ в годините и този анализ освен проблемите в Александровска болница, то било и сравнителен анализ спрямо други лечебни заведения със сходен предмет на дейност като УМБАЛ „ИСУЛ“, като болница „Света Анна“. По отношение на финансовите показатели, включително коефициент на ликвидност, коефициент на автономност, коефициент на задлъжнялост, най-зле била Александровска болница. Болница „Света Анна“ била с най-добри показатели. Не си спомня точно, но мисли, че нямали просрочени задължения и нямали към този период, който бил анализиран, счетоводна загуба, по-скоро приключвали с положителен финансов резултат. Били поръчали такъв анализ и този анализ имал две части. Едната част анализирала дейността на Александровска болница, другата част била сравнителен анализ с болници, които имат сходен предмет на дейност, и това нещо било предоставено в Министерство на здравеопазването. Министърът на здравеопазването по онова време доктор С. К. мисли, че имал и допълнителна информация от назначена от него проверка. Ревизии от органите на Министерство на здравеопазването се правят непрекъснато, такива периодични проверки. Там си има и звено - медицински вътрешен одит в министерството. Нямаło съществени различия в резултатите от тази вътрешна проверка от това, което било написано във неговия доклад. Изтъква, че със заповедта на д-р К., служебен министър, бил назначен за изпълнителен директор на Александровска болница. Признава, че служебният министър доктор М., който е служебен министър и е поел поста след доктор К., го е освободил със своя заповед в чийто мотиви пишело лошо управление, които той изцяло не приел и ги оспорил, мотиви за лошо управление, за увеличение на дълга с размер, който абсолютно не

отговоряло на обективната истина. От министър М. било изтъкнато, че с 20 и няколко милиона се увеличи просрочените задължения и в същото време за същия този период са изплатени 40 и няколко милиона. Свидетелят твърди, че оспорил това, не по съдебен ред. Доктор М., служебен министър и който е поел поста след доктор К., обявил освобождаването му в медиите и свидетелят изтъква, че той също в медиите казал своята гледна точка. Не е завел иск срещу него. Министър М., за да изготви мотивите на заповедта за освобождаването му, имало изготвен вътрешен одит и точно този вътрешен свидетелят изтъква, че е оспорил. Това била проверка от Министерство на здравеопазването. Сочил, че д-р е бил А. е бил изпълнителен директор на Александровска болница от 2013 г. до кР. на 2020 г., няма точна дата. Преди бил професор Б.. Професор А. е бил министър на здравеопазването, мисли, че точно в този период, в който са били професор Б. и професор Б.. По финансовите отчети на болницата от 2013 г. е започнало натрупването на задълженията на болницата. Сочил, че решенията в Александровска болница се вземат от съвета на директорите или еднолично от изпълнителния директор. По-голямата част от решенията се вземат от съвета на директорите и се организира изпълнението от изпълнителния директор. По тези проверки нямало съставени актове и наложени санкции. Разликата между счетоводна финансова загуба, натрупана в години, и задължения, и дълг е, че едното е финансовия резултат, тоест за съответната година, в която има такава загуба, а разходите са надхвърлили приходите. Задълженията всъщност са задължения, които не са разплатени към съответни доставчици и други изпълнители по договори, които към определена дата са дължими. 70 милиона задължения към кредитори на Александровска болница, каквото са твърденията на д-р К., това са загубите с натрупване, а задълженията били, по негов спомен, към шестмесечието 28 милиона просрочените, не говори за общите, а за просрочените. Александровска болница не е имала 70 милиона задължения, имала над 65 милиона загуба с натрупване. Сочил, че тази загуба от 65 милиона е размерът с натрупване към шестмесечието на 2021 г. От 2013 година са започнали да се натрупват тези счетоводни загуби. На въпроса на съда :“ Вие като чухте нападките срещу професор А. от д-р К., бяхте ли съгласен с това, което е изнесено от доктор К. и вие ли поднесохте тази информация на доктор К., той така убедително да го каже в медийното пространство?“. Свидетелят отговоря уклончиво, че в крайна сметка министърът имал повече информация от него. Това, което той имал като информация, е това, че има просрочени задължения, че има финансови проблеми в болницата. Свидетелят признава, **че директорът на болницата еднолично сам не взема решение да подпише споразумение за разсрочване на задължения към кредитор, това става с решение на съвета на директорите.** Според свидетеля служебният министър на служебното правителство знае, че това става с решение на съвета на директорите.

Свидетелят на ответника Л.С.С.-Ч., сочи, че през 2021 г., по времето, в което С. К. е бил служебен министър на здравеопазването, била началник на кабинета на доктор К. като министър на здравеопазването. Изтъква, че е доктор по социална медицина и организация на здравеопазването. По времето, когато ответникът е бил служебен министър, многократно са подавани сигнали от членове на борда на Александровска болница, от различни компетентни органи, резултати от проверки, които са постъпвали в министерството, някой от

тях в процес, други са назначавани да се доуточни ситуацията, така че многократно са извършвали проверки относно финансовото състояние. Тези сигнали започнали от момента, в който тя и доктор К. поели в Министерство на здравеопазването съответните длъжности. Тези сигнали постъпвали от журналистически проверки, от членове на борда на Александровска болница, инспектората на Министерство на здравеопазването. Проверката на медицинския инспекторат на инспектората към министерството показала лошо финансово състояние на дружеството Александровска. Това са официални документи, които ръководителите на тези институции ги връчват с доклад към министъра на здравеопазването, това са документи, които постъпват официално в министерството. Резултатите от тези проверки са изпратени на прокуратурата, на министъра на вътрешните работи поради отбелязано нарушение на финансовото състояние на дружеството. Не знае какви са резултатите от тези сигнали. Установените нарушения са докладвани на министъра по официален ред с доклад от медицинския одит и от инспектора към Министерство на здравеопазването. Специално за Александровска болница имало назначена такава проверка. Възможно е проверката да е била назначена по нареждане на д-р К., няма спомен. Този проверка установила лошо финансово състояние на дружеството, злоупотреби, сключени договори с фирми, на които се дължи прекомерна лихва по договори, които са били в просрочие. Има спомен, че се открили данни за фондация, която тогава в разгара на ковид кризата е оперирала с финансови средства. С тези сигнали, които министърът подал до прокуратурата няма спомен как са завършили. Всички сигнали, които са изпращани, всички индикации за някакви нарушения са били проверявани. В болница „Лозенец“ имало такава проверка също. Там били установени нарушения, не знае дали били същите като в Александровска болница, но били в значителни размери. Твърди, че д-р С. К. е научил фактите, които е изнесъл в медийните изяви за Александровска болница, от официални документи, които са внасяни по официален път от компетентните органи, членове на борда към онзи момент на болница „Лозенец“ са искали срещи и са разговаряли с тях и са давали информация за провеждани нелегитимно заседания на борда. На въпроса на съда : „След като знаете за медиите изяви във връзка с Александровска болница, вие казахте, че е имало и за други болници проблемни, да знаете доктор К. като служебен министър на здравеопазването, дали е правил медийни изявления във връзка с проблеми, които е имало в другите болници? „-свидетелката оптоклончиво отговаря, че са давали пресконференция за болница „Лозенец“ при откритите нарушения относно незаконни трансплантации. Не е отговаряла за търговските дружества. Началникът на кабинета не отговаря за този ресор. Внасяла е като началник на кабинета докладите до доктор К., присъствала е и на всички заседания на кабинета, в които са били обсъждани тези проблеми. Сочи, че директорът на инспектората е пряко подчинен на министъра. Не знае какъв е изходът на доклада за звено „вътрешен одит“, който бил оповестен от доктор К., който бил изпратен на прокуратурата, както и какъв е резултатът от извършената проверка. В документите, които е докладвала, не е посочвано професор А. или някое друго име, че те са причината, за да се получат тези негативни резултати. Ръководството на Александровска болница е посочено като причина за постигането на тези негативни резултати и се визирала и личността на професор А. в

документите.

Други относими доказателства по делото не са представени.

При така установената фактическа обстановка, от правна страна съдът намира следното:

Искът с правно основание чл. 45 от ЗЗД е основателен.

Страните не спорят, че ищецът е лице с широка обществена популярност, както и че ответникът към процесния период е служебен министър на здравеопазването.

Не се спори и че процесните изявления са направени от ответника.

Спорен по делото е въпросът дали е противоправно поведение, претърпяна вреда и причинна връзка помежду им.

Ищецът се стреми да ангажира деликтната отговорност на ответника по реда на чл.45 ЗЗД за претърпените от него неимуществени вреди във връзка с изнесени неверни фактически твърдения.

Деликтната отговорност няма субсидиарен характер, поради което не е необходимо клеветата и обидата да са установени с влязла в сила присъда, за да се ангажира отговорността за обезвреда (решение № 242/06.04.2010 г. на ВКС по гр. д. № 4431/2008 г. на ВКС, ГК, IV ГО; решение № 12/06.02.2013 г., по гр. д. № 449/2012 г. на ВКС, ГК, II ГО, постановени по реда на чл.290 ГПК). Това обуславя допустимостта на производството по делото.

Нормата на чл.39, ал. 1 от Конституцията на РБ провъзгласява основното право на гражданите да изразяват мнение и да го разпространяват чрез слово – писмено или устно, чрез звук, изображение или по друг начин. Така признатото и гарантирано от Конституцията на РБ право не е абсолютно и неговите предели са установени в ал.2 на посочената норма – правото на свободно мнение и изразяване не може да се използва за накърняване на правата и доброто име на друго. Конституцията на РБ признава и гарантира също така правото на всеки да търси, получава и разпространява информация, като осъществяването на това право не може да бъде насочено срещу правата и доброто име на другите граждани, както и срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала.

Свободата на изразяването на мнения, включително свободата да отстоява своето мнение, да получава и разпространява информация и идеи без намесата на държавните власти са регламентирани и в чл.10, ал.1 КЗПЧОС. Пределите, до които се простира тази свобода, се определят от възможността да бъдат засегнати неоправдано честта и достойнството на гражданите.

При така очертаната правна рамка се налага изводът, че когато не се касае за превратно упражняване на горепосочените права или свободата на мнение не е използвана, за да вреди на доброто име, правото на свободно изразяване на мнение, както и на разпространяване на информация се упражнява надлежно и съответно не е налице противоправност при изразеното мнение или разпространена информация.

При преценка основателността на предявения иск следва да се съобрази също така, че на проверка за истинност подлежат фактическите твърдения. В случай, че същите са неверни и позорят адресата, това може да послужи като основание за ангажиране отговорността на лицето, автор на фактическите твърдения. Мненията и оценките от своя страна не подлежат на проверка за вярност, тъй като не представляват конкретни факти от обективната действителност, поради което те могат да ангажират отговорността на автора само ако представляват обида. В този смисъл са задължителните разяснения, дадени с постановени по реда на чл.290 ГПК съдебни решения, съставляващи задължителна съдебна практика(решение № 85 от 23.03.2012 г. по гр. д. № 1486/2011 г., ГК, IV ГО, на ВКС; решение № 86 от 29.01.2010 г. по гр. д. № 92/2009 г., ГК, II ГО; решение № 62 от 06.03.2012 г. по гр. д. № 1376/2011 г., ГК, IV ГО на ВКС и др.). Съдът е длъжен във всеки конкретен случай да подложи на изследване и преценка дали конкретните изявления с негативно спрямо засегнатото лице съдържание освен оценка и мнение по обществен въпрос, не обективира и твърдение за конкретен злепоставящ факт. Само при наличие на твърдение за факт, което е невярно, следва да се прецени дали разгласяването му е противоправно и виновно, дали съставлява злоупотреба с право извън горепосочените нормативно установени предели.

От ангажираните по делото доказателства се установи, че процесните изказвания на ответника д-р К. с негативно спрямо засегнатото лице съдържание освен оценка и мнение по обществен въпрос, обективира и твърдение за конкретни злепоставящи факти за ищеца, като не се ангажираха убедителни доказателства в подкрепа на извода за верността на изнесената публична информация.

От задълбочения анализ на събраните гласни доказателства се установи, че сочените от ответника факти са неверни. Позорните и клеветнически изявления се доказаха в процеса.

Верността на твърденията, изложени в изказването, не са подкрепени нито с писмени, нито с гласни доказателства. Съдът не кредитира показанията на свидетеля А., воден от ответника, поради високата им степен на абстрактност, от тях не могат да се изведат конкретни данни за наличието на факти, които да обосноват верността на изявлението на ответника.

Показанията се отличават и с висока степен на заинтересованост. Свидетелят призна, че е назначен от ответника за изпълнителен директор на Александровка болница, както и че следващият служебен министър на здравеопазването М., който е служебен министър и е поел поста след доктор К., го е освободил със своя заповед с мотиви за лошо управление, довело до увеличение на дълга, които свидетелят твърди, че не възприема и ги бил оспорил. Въпреки уклончевите отговори на свидетеля, от показанията на същия беше установено, че **„че директорът на болницата еднолично сам не взема решение да подпише споразумение за разсрочване на задължения към кредитор, това става с решение на съвета на директорите....решенията в Александровска болница се вземат от съвета на директорите и се организира изпълнението от изпълнителния директор“**. Така че, изявленията на ответника, че ищецът през времето, когато е бил изпълнителен директор на болницата е натрупал огромни дългове, безхаберно е харчел пари и е докарал до фалит

Александровска болница, съдът установи, че са неверни, както със събраните писмени доказателства, описани по-горе, така и с гласни доказателства.

Неоснователно е релевираното възражение на ответника, че изявление в процесните твърдения, които са предмет на настоящото производство, съставляват оценка, прогноза или просто коментар на факти, а не твърдения за обективно настъпили такива, както погрешно ги възприема ищецът. В конкретния случай ответникът като служебен министър на здравеопазването, използвайки момент на политическа криза и обществено значим въпрос-състоянието на здравеопазването по време на Ковид –пандемия, не изразява мнение, а излага конкретни факти, уврежда доброто име и честта на ищеца като го набеждава, че ищецът А. е докарал до фалит Александровска болница, безхаберно харчел пари.

Ответникът от позицията, която заема, целенасочено уврежда доброто име на ищеца. В случая са налице изявления, подбрани за целта да внушат негативна нагласа в обществото към ищеца чрез неверни позорящи обстоятелства и приписани правни и фактически действия, които не е извършил.

Действително, допустимата критика по отношение на публичните личности и в частност на политиците, е с по-широки граници - колкото по - известна е една личност, включително политик, толкова повече намеса в частноправната си сфера се налага да понася.

Обществеността има право да бъде информирана за действията и постъпките на този, комуто се е доверила да представлява интересите ѝ. Поради това политиците, следва да понасят засиления интерес и да търпят повече укори, включително с надхвърлящи добрия тон изразни средства, **но те не са длъжни да търпят всяка критика, обида или клевета.** В горепосочения смисъл са задължителните разрешения за справедливия баланс между свободата на словото и правото на лични чест, достойнство и добро име на политиците и видните общественици на ВКС, съдържащи се в постановените по реда на чл. 290 от ГПК: решение № 264 от 21.10.2013 г. по гр. д. № 2161/2013 г., ГК, III ГО на ВКС, решение № 85 от 23.03.2012 г. по гр. д. № 1486/2011 г., ГК, IV ГО на ВКС, решение № 86 от 29.01.2010 г. по гр. д. № 92/2009 г., ГК, III ГО на ВКС и решение № 404 от 13.07.2010 г. по гр. д. № 907/2009 г., ГК, III ГО на ВКС. Цитираната практика на ВКС по чл. 290 от ГПК е синхронизирана с практиката на Европейския съд по правата на човека /ЕСПЧ/ по чл. 10 от КЗПЧОС, обективизирана в: решение от 08.07.1986 г. по делото Лингенс срещу Австрия /Lingens v. Austria, A-103/; решение от 23.05.1991 г. по делото Обершлик срещу Австрия /Oberschlick v. Austria, A-204/; решение от 20.04.2006 г. по делото Р. срещу България; решение от 14.02.2008 г. по делото Р. И. срещу България и др.

ЕСПЧ приема в своята практика, че свободата на словото като една от основите на демократичното общество се прилага не само към "информация" или "идеи", които се възприемат благосклонно или на които се гледа като на безвредни или с безразличие, но също и към такива, които засягат, шокират или смущават /дело Хендисайд срещу Обединеното кралство /Handyside v. the UNited Kingdom, A-24//. В решенията по делото Лингенс срещу Австрия /Lingens v. Austria, A-103/ и по делото Обершлик срещу Австрия /Oberschlick v. Austria, A-204/ е разгледан справедливият баланс между свободата на словото

в контекста на правото на обществото да бъде информирано и защитата на репутацията на гражданите, както и границите на допустимата критика по отношение на политиците в това им качество, които са приети за по-широки, отколкото за частните лица. "За разлика от последните, политикът съзнателно и неизбежно се излага на близко наблюдение на всяка негова дума и действие, както от журналистите, така и от цялото общество. Следователно, той трябва да проявява по-висока степен на толерантност, особено когато сам прави публични изявления, допускащи критика."

С изказваният в предаването „Денят на живо“ по Нова телевизия, с водещ Н.А., в кулоарите на Народното събрание и пред редица медии, в предаването „Лице в лице“ по БТВ, с водещ Ц.Р., ответникът изразява личното си мнение относно личността на ищеца, но доколкото и двамата са политически фигури следва да се търси баланса между свободата на изразяване на мнение по значим обществен въпрос.

Въпреки приетите по - широки граници на допустима критика към политиците, свободата на изразяване на мнение спрямо тях не е безгранична, а ограничена до възможността да бъдат засегнати неоправдано честта и достойнството на конкретната личност чрез осъществяване състава на престъплението обида /чл. 146 и чл. 148, ал. 1 от НК/. По отношение на ищеца в качеството му служебен министър по национална медия и сред широк обществен кръг е изразено мнение и дадена оценка, уронващи личните чест, достойнство и добро име, надхвърлящи оправданата намеса в личната сфера на политик. Използваната от ответника оценъчна характеристика за ищеца, че когато е бил изпълнителен директор на болницата е натрупал огромни дългове, безхаберно е харчел пари и е докарал до фалит Александровска болница, е унижителна, налице е засягане на честта и достойнството на обидения политик или общественик съгласно постановеното по реда на чл. 290 от ГПК решение № 62 от 06.03.2012 г. по гр. д. № 1376/2011 г., ГК, IV ГО на ВКС. Границите, до които може да се простира свободата на словото спрямо личността на политик, очертани от нормите на чл. 10, § 2 от КЗПЧОС и чл. 39, ал. 2 от Конституцията на РБ вр. с чл. 32, ал. 1 от Конституцията на РБ, са надхвърлени по процесното правоотношение, тъй като накърняването на личните права не допринася за по - добрата информираност на обществото и за развитието или разрешаването на конкретна политическа дискусия и поради това е неоправдано. Поради нарушаване на справедливия баланс между свободата на изразяване на мнение и правото на чест и достойнство в контекста на правото на обществото да бъде информирано по всички обществено значими въпроси, поведението на ответника в процесните публични изяви, е в нарушение на чл. 10, § 2 от КЗЧПОС, чл. 39, ал. 2 и чл. 32, ал. 1 от Конституцията на РБ и поради това е противоправно.

Вредите, които ищецът е претърпял от поведението на ответника, са в три сфери- политическа, професионална и лична. Първата засяга авторитета на ищеца в качеството му на политик със съответния обществен имидж, който съда приема за безупречен, предвид лисата на доказателства, че изказванията или поне част от тях са верни. Втората- засяга неговия авторитет като лекар, който през годините подчинил усилията си да служи за опазването на човешкия живот и здраве, като е хирург, професор, дългогодишен директор

на Александровска болница, министър на здравеопазването във време на започваща световна пандемия. Твърденията, които били отправени в този случай, били в обратната посока, че той е човек, който довел до фалит болницата, безхаберно харчел пари, натрупал дългове... Третата е във връзка с неговите лични преживявания, неговото здраве, тревогите му във връзка с близки, загуба на електрорат.

Въз основа на доказателствата и анализа им съдът приема за установени твърденията на ищеца по исковата молба. От събраните по делото доказателства безспорно се установи наличието на всички елементи от фактическия състав на неправомерното увреждане съгласно разпоредбата на чл.45, ал.1 от ЗЗД. Изказванията на ответника, излъчени по национални медии, за ищеца са клеветнически и позорни от гледна точка на съвременните обществени разбирания за морал и благоприличие. Деянието не би било съставомерно и съответно-противоправно от гледна точка на разпоредбата на чл.45 от ЗЗД, ако се бе установила истинността на разгласените обстоятелства. Установяването на истинността на разгласените обстоятелства е в тежест на ответника съгласно разпоредбата на чл.154 от ГПК, а доказателствата по делото в тази връзка не се събраха, поради което настоящият състав приема, че деянието е противоправно по смисъла на чл.45, ал.1 от ЗЗД.

Размерът на обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост на основание чл.52 ЗЗД. След като Конституционният съд приема, че публичните личности следва да поемат критики, на "ниво по високо от това, на което са подложени частните лица", то в случаите, при които те са извършили противоправни деяния", би следвало да претърпят по-висока имуществена отговорност към претърпелия вредата. Затова съдът приема, че, когато противоправно деяние се извършва от политик или от лице, което изпълнява служебно политическа длъжност, то следва да понесе по-висока отговорност, а когато с деянието е нанесена вреда на друг политик, който не е извършител на приписваните му действия, то той има право на по-висок размер обезщетение.

По изложените съображения, настоящият съд приема, че претенцията е доказана по основание и по размер и следва да бъде изцяло уважена.

Съгласно чл. 84, ал. 3 от ЗЗД деликвентът изпада в забава от момента на причиняване на неправомерното увреждане, поради което на ищеца следва да бъде присъдена законната лихва за забава върху главницата от датата на причиняване на неправомерното увреждане. Тъй като обаче същата е поискана от датата на завеждане на исковата молба с оглед на диспозитивното начало в процеса същата следва да бъде присъдена от тази дата-19.10.2021год.

При този изход на делото само ищецът има право на разноски. Видно от представения списък по чл.80 от ГПК, същите са в размер на 11 332лв.

Воден от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА С. Т. К., със съдебен адрес: гр. София, ул. „*****-5, **да заплати** на К. Г. А., ЕГН:*****, адрес: гр. София, ул. „*****, на основание чл.45 от ЗЗД сумата от **50 000 лв. (петдесет хиляди лева)**- част от вземане в общ размер на 100 000 лв., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба -19.10.2021г., до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА С. Т. К., със съдебен адрес: гр. София, ул. „*****-5, **да заплати** на К. Г. А., ЕГН:*****, адрес: гр. София, ул. „*****, основание чл.78, ал.1 от ГПК направените по делото разноси в размер на **11 332лв.** _

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване пред САС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____